

Nästa steg? Del 2. Förslag för en stärkt minoritetspolitik, SOU 2017.88. Dnr Ku2017/02410/DISK

Svenska Samernas Riksförbund (SSR) lämnar härmed följande remissvar till Betänkandet, Nästa steg? Del 2, förslag för en stärkt minoritetspolitik. (SOU 2017:88)

Inledande kommentarer

SSR är en politisk obunden intresseorganisation för renskötseln och samiska näringslivs- och samhällsfrågor. Organisationens syfte är att tillvarata och främja de svenska samernas ekonomiska, sociala, rättsliga, administrativa och kulturella intressen med särskild hänsyn till renskötseln och dess binäringsars fortbestånd och sunda utveckling. SSR är ett demokratiskt organ och representerar samer anslutna till samebyar eller sameföreningar.

Sammanfattade kommentarer på betänkandet

Med detta yttrande vill SSR på ett övergripande plan uttrycka sitt stöd för utredningens förslag.

SSR framför följande synpunkter av de grundläggande rättigheterna som samerna som urfolk har. SSR konstaterar att Sverige fortfarande trots återkommande kritik från FN:s övervakningskommittéer inte uppfyller sina internationella åtagande avseende de samiska rättigheterna tillika mänskliga rättigheter. Det finns enligt SSR ett stort behov av insatser för att stärka och utveckla urfolkspolitiken i Sverige.

SSR delar utredningens förslag om att utökade åtaganden enligt språkstadgan är positivt.

SSR delar utredningens förslag att en eller flera representanter för de nationella minoriteterna samt urfolket samerna bör ingå i styrelsen för public service-bolagen samt i Granskningsnämnden för radio och TV.

SSR delar utredningens synpunkt att Konsumentverket bör tillhandhålla relevant information på de nationella minoritetsspråken samt de samiska språkvarieteterna.

SSR delar utredningens uppfattning om att de nationella minoritetsfrågorna är nationsöverskridande. Därför bör regeringen se över formerna för det nordiska samarbetet på statlig nivå avseende urfolket samerna samt intensifiera ansträngningarna att finna gemensamma samnordiska lösningar.

SSR är positiv till utredningens förslag att regeringen bör överväga att genomföra en ny översättning av språkstadgan, och att begreppet "helt eller delvis" bör förtydligas.

4.3.3. Data om de nationella minoritetsspråken.

SSR ställer sig bakom förslaget att ge i uppdrag till Samiskt språkcentrum, Same-tinget, att komplettera de årliga lägesrapporterna med indikatorer avseende de samiska språkens utveckling.

4.4. Behov av data på lokal nivå.

SSR delar utredningens uppfattning om att kommuner och landsting behöver utveckla sina metoder för att inhämta uppgifter om de nationella minoriteterna och urfolket samernas behov. SSR anser att såväl kommuner som landsting behöver förbättra sina metoder för att ut till den samiska befolkningen. Samrådsmodellerna behöver utvecklas med hjälp av digital teknik.

5.3. Ortnamn och postadresser.

SSR stödjer förslaget att Post-och telestyrelsen bör tillse att användningen av samiska ortnamn ges förutsättningar. SSR har gett sitt stöd till Umeå kommun i deras för att få "Ubmeje" godkänt som ortnamn. Näringsdepartementet avlog Umeå kommuns ansökan, vilket SSR anser är beklagligt. Umeå är en de största samiska förvaltningskommunerna i Sverige vilket också måste få genomslag på alla plan. Att ha ortnamnsskyltar med det samiska namnet på platsen har en stor symbolisk betydelse för det samiska folket och kan dessutom inspirera andra kommuner att öka användningen av samiska ortnamn inom sina egna kommuner. Utöver det symboliska värdet så är det av stor vikt för språkets bestående och bevarande.

5.5. Stöd för nationella minoritetsspråk i förskolan.

SSR delar utredningens uppfattning om att de statliga myndigheterna ska samråda med de nationella minoriteterna samt urfolket samerna avseende organisations- och verksamhetsfrågor. Samråden bör ske i god tid så att nationella minoriteterna och urfolket samerna kan påverka de beslut som rör förskoleverksamheten.

Avslutande kommentarer

Slutligen vill SSR påpeka att det är viktigt att urfolkspolitik och minoritetspolitik bör hållas isär. Samerna är erkända både ett folk och ett urfolk i Sverige. Urfolksrättigheter innebär ett förstärkt skydd jämfört med de nationella minoritetsrättigheterna, och staten har ett särskilt ansvar att uppfylla detta. Det svenska majoritetssamhället har än idag mycket bristfälliga kunskaper om samer som urfolk i Sverige, därför behöver urfolkspolitiken integreras inom alla politikområden. SSR anser också att utbildningsinsatser behövs för det offentliga Sverige inom området. SSR anser att det är av största vikt att samiska rättigheter respekteras fullt ut.

Sámiid Riikkaservi

Jenny Wik Karlsson
Verksamhetschef